

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลขุนทะเล
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
The Administration Accordance with Good Governance Principles of
Employees in Khunthale Subdistrict Municipality,
Mueang District, Suratthani Province

ศรัญญา ราชรักษ์
Saranya Racharak
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
Suan Sunandha Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่เกี่ยวข้องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้กับพนักงานเทศบาลตำบลขุนทะเล จำนวน 74 ชุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านนิติธรรม รองลงมา ด้านคุณธรรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านความโปร่งใส ด้านความคุ้มค่า และด้านการมีส่วนร่วม ตามลำดับ ข้อเสนอแนะ คือ พนักงานเทศบาลตำบลขุนทะเล ควรพัฒนาหน้าที่ของตนเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ควรกำหนดนโยบายในการบริหารเชิงบูรณาการโดยนำจุดแข็งและจุดอ่อนของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในแต่ละด้านมาเชื่อมโยงกันควรจัดโครงการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและการประสานงานเชิงกลยุทธ์ ควรมีกำหนดนโยบายให้พนักงานเทศบาลตำบลขุนทะเลเป็นศูนย์กลางของประชาชน เพิ่มโอกาสให้แก่บุคลากรประชาชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่าง ๆ ของเทศบาลมากขึ้น

คำสำคัญ: ธรรมาภิบาล, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

This study aims to study the opinion of employees in Khunthale Subdistrict Municipality, Mueang District, Suratthani Province on the administration accordance with good governance. Principles. This is a quantitative research. Data were collected by using questionnaires with the employees in Khunthale Subdistrict Municipality, Mueang District, Suratthani Province in the total of 74 sets. The statistics used in this study were frequency, percentage, mean ($\bar{x}$) and standard deviation (SD).

The results showed that: Administration of good corporate governance Khun Thale Subdistrict Municipality, Mueang District, Surat Thani Province Overall at a high level the highest mean is the rule of law, followed by the moral aspect of responsibility. Transparency Worthiness And the participation, respectively. The main recommendation is the Khun Thale Subdistrict Municipality Staff. Should develop their duties in response to the needs of the people the policy of integrated management should be established by linking the strengths and weaknesses of the administration according to the principles of good governance in each area to be connected. Truth There should be a policy for employees of Khun Thale Subdistrict Municipality to be the center of the people. Increasing opportunities for personnel, people and related people to participate in various municipal operations.

Keywords: The Participation, Public administration

Received: 2020-05-25

Revised: 2020-07-01

Accepted: 2020-09-20

บทนำ

การสร้างหลักธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในระบบการบริหารราชการไทยจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะหลักธรรมาภิบาลจะเป็นปัจจัยเสริมให้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยมีลักษณะเปิด ประชาชนมีเสรีภาพ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวางเกิดกระบวนการรวมตัวกันของประชาชน ประชาสังคม และสร้างค่านิยมใหม่ ๆ ที่จะนำไปสู่การวางรากฐานสังคมไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สร้างความเป็นธรรม สร้างความสันติสุขในสังคม สร้างภูมิคุ้มกันให้สังคมไทยมีความแข็งแกร่งยิ่งขึ้น ธรรมาภิบาลมีบทบาทความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงโดยตรงกับความเป็นประชาธิปไตย เป็นหลักการที่นำมาใช้ในการบริหารงานในปัจจุบันอย่างแพร่หลาย เพราะช่วยสร้างสรรค์ส่งเสริมองค์กรให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น พนักงานทำงานอย่างซื่อสัตย์สุจริตและขยันหมั่นเพียรทำให้ผลประกอบการขององค์กรขยายตัวอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้แล้วยังทำให้บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องมีความศรัทธา เชื่อมมั่นในองค์กรนั้น ๆ อันจะทำให้เกิดการพัฒนามั่งคั่ง องค์กรที่โปร่งใสย่อมได้รับความไว้วางใจในการร่วมทำธุรกิจ รัฐบาลที่โปร่งใสตรวจสอบได้ย่อมสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุนและประชาชน ตลอดจนส่งผลที่ดีต่อเสถียรภาพของรัฐบาลและความเจริญก้าวหน้าของประเทศ ซึ่งการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลนั้นเป็นการเชื่อมโยงองค์ประกอบของสังคม 3 ส่วนเข้าด้วยกัน คือ ประชาสังคม (civil society) ภาคธุรกิจเอกชน (private sector) และภาครัฐ (state or public sector) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมให้กับทุกภาคในสังคม รัฐเกิดความเข้มแข็ง มั่นคง มีเสถียรภาพและประชาชนมีความเป็นอยู่อย่างสงบสุข เป็นการสร้างการมีส่วนร่วมและเป็นการระดมความคิดจากส่วนประกอบที่สำคัญของสังคม (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, 2542, หน้า 39 - 45)

เทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา การบริหารจัดการบ้านเมือง เทคโนโลยีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการบริหารงานของเทศบาลตำบลภูดิน อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ยึดหลักของการบริหารจัดการที่ดีเป็นยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญสูงสุด 6 ประการ ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 ถึง พ.ศ. 2554) มาใช้ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาของเทศบาลตำบลภูดิน อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามพันธกิจและจุดมุ่งหมายในการให้บริการสาธารณะ และการพัฒนาท้องถิ่นให้น่าอยู่ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงทำให้เกิดปัญหาทางสังคมต่าง ๆ ตามมา เช่น การให้บริการสาธารณะที่ไม่เพียงพอ เป็นต้น ดังนั้น การพัฒนาการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ของเทศบาลต่อชุมชนเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับประโยชน์สูงสุด มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความปลอดภัยในทรัพย์สิน ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของหลายฝ่าย ตั้งแต่ความร่วมมือภายในหน่วยงานของเทศบาล หน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน ความร่วมมือจากพี่น้องประชาชนในเขตเทศบาลที่ได้มีการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมตรวจสอบ และป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ เป็นการสร้างกลไกการตรวจสอบ การถ่วงดุลอำนาจทางการบริหารงานของราชการให้มีประสิทธิภาพ และเกิดความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งนำไปสู่การปฏิรูปให้เกิดระบบการบริหารจัดการที่ดีทั้งในระดับภาครัฐและเอกชน ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารงานของพนักงานเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล ศึกษากรณี เทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งประกอบด้วยหลักสำคัญ 6 ประการ คือ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่สนใจศึกษา ได้แก่ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราวของเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ปฏิบัติงานอยู่ระหว่าง พ.ศ. 2561

การทบทวนวรรณกรรม

รัฐบาลไทยมีมติเห็นชอบกับวาระแห่งชาติว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีขึ้น เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2542 และได้ประกาศเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมและผลักดันให้ภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชน ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ในการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมร่วมกัน เพื่อให้เกิดความสุข ความปลอดภัยแก่ประชาชน และทำให้การเมือง เศรษฐกิจ สังคมมีเสถียรภาพเอื้อต่อการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนต่อไปในช่วง 20 ปี ที่ผ่านมามีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางการเมือง การพัฒนาประชาธิปไตยที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน และการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกต้องตื่นตัว และได้ทุ่มเททรัพยากรเพื่อการปฏิรูปการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมของตนเองให้ทันโลกทันสมัย สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและกติกาใหม่ของสังคม สาเหตุหลักที่ผลักดันให้กระแสปฏิรูปเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง (บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ, 2546, หน้า 1 - 10) ได้แก่ ภาครัฐในโลกยุคใหม่ ต้องปรับลดบทบาทจากผู้ปกครองเป็นผู้ให้บริการและธำรงรักษาความเป็นธรรมในสังคม ภาคประชาชน และภาคเอกชนมีบทบาทในการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมมากขึ้น ภาคเอกชนได้ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการตามหลักการบริหารงานสมัยใหม่อย่างต่อเนื่องและรวดเร็วเพื่อความอยู่รอด และการแข่งขัน ภาครัฐไม่สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกที่รวดเร็ว รุนแรง เปิดกว้าง และมีการแข่งขันสูงขึ้นผลจากการที่ภาครัฐปรับตัวไม่ทันการณ์ ภาครัฐมีความอ่อนแอไร้สมรรถภาพ ไม่สามารถบริหารจัดการประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศตกต่ำ เกิดภาระหนี้ท่วมหนี้สังคมเสื่อมศรัทธาในภาครัฐทั้งในเรื่องการบริหารและการทุจริตประพฤติมิชอบ

แนวคิดในการพัฒนาหลักธรรมาภิบาล หรือระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีมีการกล่าวถึงเป็นระยะในแวดวงนักวิชาการตั้งแต่ช่วงก่อนการใช้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ซึ่งได้มีการกล่าวถึงในแผนพัฒนาฯ ฉบับดังกล่าว แต่ยังไม่ค่อยแพร่หลายด้วยเหตุผล 2 ประการ คือแนวคิดยังขาดความชัดเจนและคนส่วนใหญ่ยังไม่สนใจ เมื่อประเทศไทยต้องประสบปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ การเงิน และเมื่อรัฐบาลของนายกรัฐมนตรีนายชวน หลีกภัย ได้เข้ามาบริหารประเทศในปลาย พ.ศ. 2540 ภาวะแวดล้อมและเงื่อนไขการปฏิรูปเศรษฐกิจ ทำให้รัฐบาลต้องหันมาให้ความสนใจประเด็นนี้อย่างจริงจัง โดยได้พิจารณาเห็นความจำเป็นที่ประเทศชาติต้องมีการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบูรณะสังคมและ

ประเทศ เพื่อพลิกฟื้นภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของประเทศเพื่อสามารถรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของสังคมได้อย่างทันสถานการณ์ (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, 2542, หน้า 24 - 40)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมาย

สร้างกฎเกณฑ์และกลไกที่ดีในการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคม เพื่อให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรง สามารถส่งสัญญาณเตือนภัยและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องสามารถ ปรับเปลี่ยนกลไกและฟื้นฟูการทำงาน การประสานงานในภาครัฐและภาคเอกชนรองรับได้อย่างทันท่วงทีในยามที่มีปัญหา พัฒนาศักยภาพของนักวิชาการให้สามารถศึกษา ค้นคว้า และเสนอแนะแนวทางแก้ไขจุดบกพร่องต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมอย่างถูกต้อง กล้าหาญและมีจริยธรรม ปรับปรุงระบบการตัดสินใจและการบริหารจัดการทั้งของภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชนให้รวดเร็ว ชัดเจน และเป็นธรรม ขยายโอกาสของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองเพื่อร่วมกับภาครัฐในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาส่วนรวม จัดการทุจริตประพฤติมิชอบและการหลีกเลี่ยงกฎหมายเพื่อแสวงหาประโยชน์ใส่ตนหรือกิจการที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน เพื่อให้เกิดความสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวมร่วมกัน

2. หลักยึดในการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคม 6 ประการ ได้แก่

1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า

3. กลยุทธ์

เพื่อสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีให้เกิดขึ้นในทุกภาคของสังคมจำเป็นต้องร่วมดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งในระยะเฉพาะหน้า ระยะกลาง และระยะยาว โดยต้องมีการปฏิรูปใน 3 ส่วน ดังนี้

ภาครัฐ ต้องปฏิรูปบทบาทหน้าที่ โครงสร้างและกระบวนการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีความโปร่งใส ซื่อสัตย์ ซื่อตรงมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ถือประชาชนเป็นเป้าหมายสูงสุดในการทำงานสามารถทำงานร่วมกับภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชนได้อย่างราบรื่น

ภาคธุรกิจเอกชน ต้องปฏิรูปการทำงานโดยยึดกติกาที่โปร่งใสมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นเป็นธรรมต่อลูกค้า รับผิดชอบต่อสังคม มีมาตรฐานการบริการ มีระบบตรวจสอบที่มีคุณภาพสามารถทำงานร่วมกับภาครัฐและภาคประชาชนได้อย่างราบรื่น

ภาคประชาชน ต้องสร้างเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักในสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบต่อทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง มีความรู้ความเข้าใจในหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี

4. แนวทางปฏิบัติ

สร้างความตระหนักร่วมกันในสังคม เพื่อให้เกิดกระบวนการสร้างสรรค์ กลไกการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ออกกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่น ๆ ที่จำเป็นรวมทั้งการดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ เร่งรัดให้เกิดการปฏิรูปการบริหารภาครัฐและการปฏิรูปการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม เร่งรัดแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน เร่งรัดสร้างมาตรฐานการดำเนินธุรกิจ

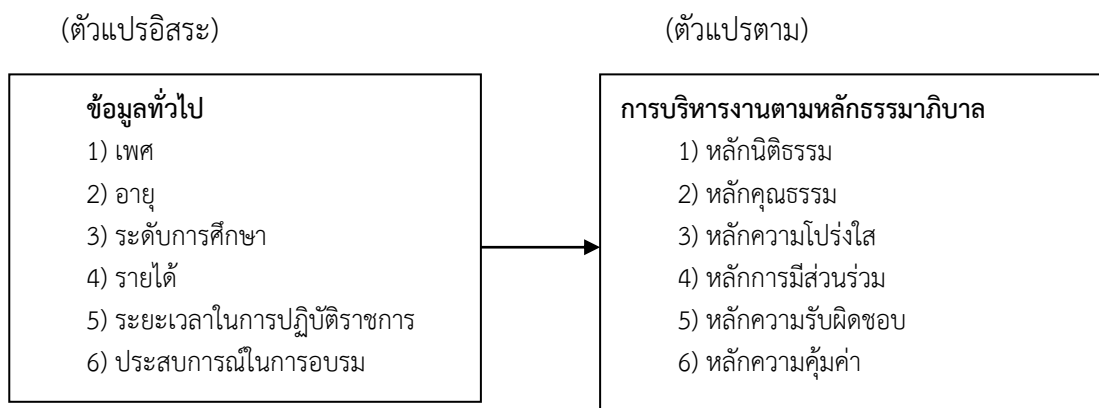
5. มาตรการ

เร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐทำความเข้าใจและตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามหลักการ

6 ประการ ตามระเบียบ เร่งรัดการดำเนินการเพื่อออกกฎหมายตามรัฐธรรมนูญให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว เร่งรัดการดำเนินการตามแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ เร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการพ.ศ. 2540 ส่งเสริมและกำกับให้หน่วยงานของรัฐกำหนดแผนการสร้างความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตประพฤติดมิชอบในระบบราชการ และรายงานผลการดำเนินการในรอบปีต่อคณะรัฐมนตรีสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการที่มีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ให้กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง และหน่วยงานของรัฐอื่นที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานของธุรกิจเอกชน ส่งเสริม สนับสนุนระบบเศรษฐกิจเสรี โดยอาศัยกลไกตลาดให้คุ้มครองผู้บริโภค ส่งเสริมให้มีมาตรฐานที่ดีในการดำเนินธุรกิจระบบราชการใหม่ตามแผนการปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ เน้นการเป็นระบบราชการที่มีสมรรถนะสูงมีคุณภาพและคุณธรรมมีประสิทธิผลเป็นที่เชื่อถือศรัทธาของประชาชน เจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงต้องเป็นผู้ที่มีทัศนคติและค่านิยมในการทำงานที่สอดคล้องกับระบบราชการแนวใหม่ดังกล่าว โดยมีวัฒนธรรมการทำงานใหม่ที่เน้นความสามารถและผลงาน เน้นความสุจริต ความโปร่งใสความรับผิดชอบ มีความกล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง ซึ่งถือเป็นค่านิยมใหม่ที่สร้างสรรค์และเหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดเป็นหลักในการทำงาน เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐมีทัศนคติและอุดมการณ์ในการทำงานเพื่อส่วนรวม ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตบริการไม่เลือกปฏิบัติ มีความรับผิดชอบก็จะส่งผลให้งานเกิดประสิทธิภาพ ประชาชนได้รับบริการที่ดี ความเชื่อถือศรัทธาจะเกิดขึ้นสังคมไทยจะมีเสถียรภาพมากขึ้น ดังนั้นค่านิยมสร้างสรรค์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงเป็นค่านิยมที่นำความเจริญรุ่งเรืองและสันติสุขแก่ประเทศชาติอย่างยั่งยืน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรม และทฤษฎีต่าง ๆ สามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดได้ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วจึงนำมากำหนดขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกันระหว่างวัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบแนวคิด ค่านิยมศัพทที่ใช้ในการวิจัยเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานของเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาลและตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมตามวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับพนักงานเทศบาลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach coefficient alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่น $\alpha = 0.7994$ ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้โดยทั่วไป

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขขั้นสุดท้ายเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอความเห็นชอบก่อนนำไปใช้จริง และจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย คือ แบบสอบถาม (questionnaire) เกี่ยวกับการบริหารงานของพนักงานเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาจากการศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (checklists) มีจำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาในการปฏิบัติราชการ ประสบการณ์ในการอบรวมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นแบบเลือกตอบ มีจำนวน 35 ข้อ ประกอบด้วยหลักธรรมาภิบาล ซึ่งจำแนกออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (opened end questionnaire)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบทุติยภูมิ โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยเอกสารทางวิชาการ สรุปรายงานผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี บทความ วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นพนักงานเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เพื่อทำการตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม จำนวน 92 ชุด โดยมีแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์จำนวน 74 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

4. นำแบบสอบถามที่ตอบเรียบร้อยแล้วมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้เขียนเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้สอดคล้องกันกับลักษณะของข้อมูลและวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป หรือข้อมูลเชิงกลุ่ม (categorical data) ของกลุ่มตัวอย่างด้วย ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean, $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation, S.D.) แล้วแปลผลค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของพนักงานเทศบาล โดยยึดเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปรากฏผลสรุปดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.81 ส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.41 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 60.81 มีรายได้ 10,000 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 55.41 ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 1 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.70 และส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์ในการอบรวมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล คิดเป็นร้อยละ 72.97 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านนิติธรรม รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านความโปร่งใส และด้านความคุ้มค่า ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วม ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 ด้านนิติธรรม โดยภาพรวม พนักงานเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านนิติธรรมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 บริหารงานโดยยึดหลักการและปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของเทศบาลอย่างเคร่งครัด รองลงมา ข้อ 2 กฎ ระเบียบที่เทศบาล กำหนดขึ้นมีความถูกต้อง ชัดเจน มีเหตุผลมีความ ทนสมัย ได้รับการยอมรับจากพนักงานทุกท่าน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 3 การพิจารณาเรื่องใด ๆ นั้นยึดตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของเทศบาลเป็นหลักโดยไม่เลือกปฏิบัติ

2.2 ด้านคุณธรรม โดยภาพรวม พนักงานเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านคุณธรรมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 3 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต รองลงมา คือ ข้อ 4 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละเอื้อเฟื้อ และมีน้ำใจเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และประชาชนทั่วไป และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 2 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรมต่อทุกคนโดยไม่มีอคติ

2.3 ด้านความโปร่งใส โดยภาพรวม พนักงานเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านความโปร่งใสอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 4 จัดให้มีการรายงานผลการรับ จ่ายเงินและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปี

เสนอผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน รองลงมา คือ ข้อ 2 ดำเนินงานต่าง ๆ อย่างเปิดเผย ตรวจสอบได้มีข้อมูลโปร่งใส และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 1 ข้อมูลสารสนเทศมีความถูกต้องเป็นปัจจุบัน และตรงกับความเป็นจริง

2.4 ด้านการมีส่วนร่วม โดยภาพรวม พนักงานเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 ส่งเสริมการทำงานในสภาท้องถิ่น มีคณะกรรมการและเวทีประชาคม รองลงมา คือ ข้อ 3 เปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หรือปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 5 เปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมประเมินผลการดำเนินงานของเทศบาล

2.5 ด้านความรับผิดชอบ โดยภาพรวม พนักงานเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 4 มีความมุ่งมั่นในการทำงานให้ประสบความสำเร็จโดยไม่ทอดทิ้งหรือละทิ้งงาน รองลงมา คือ ข้อ 5 ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ถูกต้อง ครบถ้วนและทันกำหนดเวลา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 1 ยอมรับผลที่เกิดจากการตัดสินใจและการกระทำทั้งผลดีผลเสีย และสามารถอธิบายเหตุผลในการกระทำนั้นได้

2.6 ด้านความคุ้มค่า โดยภาพรวม พนักงานเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านความคุ้มค่าอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 5 ส่งเสริม สนับสนุนให้นวัตกรรมที่ใช้แล้ว กลับมาใช้ใหม่ หรือดัดแปลงให้เกิดผลผลิตใหม่ รองลงมา คือ ข้อ 7 จัดบุคลากรให้ปฏิบัติหน้าที่ โดยคำนึงถึงความถนัด ความสนใจและความสามารถของแต่ละบุคคล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 9 ควบคุมกำกับให้บุคลากรปฏิบัติงานเต็มเวลา

การอภิปรายผล

จากการวิจัยพบว่า พนักงานเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ทั้ง 6 ด้าน มีความแตกต่างกัน ซึ่งหลักธรรมาภิบาลที่เด่นชัดที่สุดคือ ด้านนิติธรรมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 ด้านคุณธรรมและด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 สำหรับด้านความโปร่งใสและด้านความคุ้มค่าอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 และด้านการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 3.47 เมื่อวิเคราะห์ในภาพรวมแล้วความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 ผู้วิจัยมีความคิดเห็นต่อผลการศึกษาวิจัยดังกล่าว ดังนี้

1. ด้านนิติธรรม มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก คือ เทศบาลบริหารงานโดยยึดหลักการและปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของเทศบาลอย่างเคร่งครัดสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีตัวชี้วัดธรรมาภิบาลด้านความเสมอภาคในการบังคับใช้กฎหมายและพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และแก้ไขเพิ่มเติมถึงพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 แบ่งอำนาจหน้าที่ของเทศบาลไว้ 2 ส่วน คือ หน้าที่บังคับ หรือหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติและอำนาจหน้าที่ที่จะเลือกปฏิบัติ

2. ด้านคุณธรรม มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก คือ พนักงานเทศบาลปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต สอดคล้องกับผลการวิจัยของภาคภูมิ นิยมวิทย์พันธุ์ (2546) ศึกษาเรื่องความเป็นธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบล ดงบังประจันตคาม ปราจีนบุรี พบว่า ด้านคุณธรรม คณะกรรมการบริหารและพนักงานส่วนตำบลไม่เคยถูก

ร้องเรียนเรื่องทุจริตและให้บริการโดยไม่เลือกปฏิบัติมีการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติงานที่มีความเป็นธรรมาภิบาลและสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพพตา ประภาศิริ (2549) ศึกษาเรื่องการศึกษาด้านธรรมาภิบาลในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ผลการวิจัยพบว่า สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีระดับคะแนนเฉลี่ยของหลักคุณธรรมอยู่ในระดับมาก

3. ด้านความโปร่งใส มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง คือ จัดให้มีการรายงานผลการรับ จ่ายเงินและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีเสนอผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพพตา ประภาศิริ (2549) ศึกษาเรื่องการศึกษาด้านธรรมาภิบาลในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีผลการวิจัยพบว่า สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีระดับคะแนนเฉลี่ยของหลักความโปร่งใสอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีตัวชี้วัดธรรมาภิบาลด้านความโปร่งใสในการปฏิบัติงานในการบริหารงานราชการ คือ ให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกมีกระบวนการตรวจสอบความชัดเจน และคุณภาพของข่าวสาร ส่วนประชาชนมีความเห็นว่า ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ คือ มีกระบวนการทำงาน กฎเกณฑ์ และกติกาต่าง ๆ กำหนดไว้อย่างชัดเจนและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ตรงไปตรงมา

4. ด้านการมีส่วนร่วม มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง คือ ส่งเสริมการทำงานในสภาท้องถิ่น มีคณะกรรมการและเวทีประชาคมสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีตัวชี้วัดธรรมาภิบาลด้านการมีส่วนร่วม คือ กระบวนการการสื่อสารสองทางเพื่อเกิดการตัดสินใจที่ดีขึ้น เปิดโอกาสให้สาธารณชนได้แสดงความคิดเห็นต่อโครงการนโยบายของรัฐ กำหนดให้มีอย่างน้อย 2 รูปแบบ คือ 1) มีการสำรวจความคิดเห็นโดยวิธีต่อไปนี้การสัมภาษณ์รายบุคคล การเปิดให้แสดงความคิดเห็นทางไปรษณีย์ ทางโทรศัพท์หรือโทรสารทางระบบอินเทอร์เน็ตหรือทางอื่น การเปิดโอกาสให้ประชาชนมารับข้อมูลและแสดงความคิดเห็นต่อหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโครงการ การสนทนากลุ่มย่อย 2) มีการประชุมปรึกษาหารือโดยวิธีต่อไปนี้ การประชุมพิจารณา การอภิปรายสาธารณะ การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุมระดับตัวแทนของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือมีส่วนร่วมได้เสีย

5. ด้านความรับผิดชอบ มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก คือ มีความมุ่งมั่นในการทำงานให้ประสบความสำเร็จโดยไม่ทอดทิ้งหรือละทิ้งงาน สอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีตัวชี้วัดธรรมาภิบาลด้านความรับผิดชอบมีกรอบความคิดที่ใช้พัฒนาตัวชี้วัด คือ ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จในความรับผิดชอบในผลงานที่ได้จากการสำรวจความเห็นของเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชน ซึ่งต่างมีความเห็นตรงกันว่า คือการตระหนักในสิทธิ หน้าที่ และความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม และสอดคล้องกับผลการวิจัยของภาคภูมิ นิยมวิทย์พันธุ์ (2546) ศึกษาเรื่องความเป็นธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง ประจันตคาม ปราจีนบุรี ผลการวิจัยพบว่าด้านความรับผิดชอบ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรับผิดชอบต่อการประชุม ไม่ขาดการประชุมบ่อยครั้ง แต่ก็ยังมีบรรยากาศในการประชุมที่มีการแสดงความคิดเห็นหรือการซักถามยังไม่ทั่วถึงและองค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดสรรงบประมาณสอดคล้องกับแผนพัฒนามากกว่า ร้อยละ 70 องค์การบริหารส่วนตำบลดงบังให้ความสำคัญกับประชาชนที่มาใช้บริการเป็นอันดับแรก

6. ด้านความคุ้มค่า มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง คือ ส่งเสริม สนับสนุนให้นวัตกรรมที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ หรือดัดแปลงให้เกิดผลผลิตใหม่ สอดคล้องกับแนวคิดของ ภักดี ศรีเมือง (2548) ศึกษาเรื่องการบริหารนำหลักธรรมาภิบาลมาบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบลนาทราย ผลการวิจัย พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลด้านความคุ้มค่า อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ด้านนิติธรรม ควรมีการกำหนดนโยบายในการพิจารณาเรื่องใด ๆ นั้น พนักงานเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ต้องยึดตามกฎหมาย และกฎ ระเบียบของเทศบาลเป็นหลักเท่านั้น
2. ด้านคุณธรรม ควรมีนโยบายในการรณรงค์ให้พนักงานเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรมต่อทุกคน โดยไม่มีอคติ
3. ด้านความโปร่งใส ควรมีนโยบายเร่งด่วนในการปรับปรุงข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศของเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้มีความถูกต้อง ตรงกับความเป็นจริง และเป็นข้อมูลปัจจุบันทั้งหมด
4. ด้านการมีส่วนร่วม ควรมีการกำหนดนโยบายให้พนักงานเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นศูนย์กลางของประชาชน เพิ่มโอกาสให้แก่บุคลากร ประชาชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของเทศบาล
5. ด้านความรับผิดชอบ ควรมีการกำหนดนโยบายให้พนักงานเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ยึดหลักการปฏิบัติงานที่ต้องยอมรับผลงานที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจและการกระทำของตนเองได้ทั้งหมด
6. ด้านความคุ้มค่า ควรมีการกำหนดนโยบายรณรงค์ให้พนักงานเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ต้องปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตน ในเวลาราชการทุกวัน

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ด้านคุณธรรม จัดการอบรมเชิงคุณธรรมให้แก่พนักงานทุกท่าน อย่างน้อยปีละครั้งโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญมาบรรยายในเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรม พนักงานเทศบาลต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรมต่อทุกคน โดยไม่มีอคติ เพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น
2. ด้านความรับผิดชอบ ให้การแนะนำในการยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจและการปฏิบัติงานเพื่อสามารถติดตาม ประเมินผล และแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น
3. ด้านการมีส่วนร่วม จัดเจ้าหน้าที่อบรมให้ความรู้แก่บุคลากร ประชาชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมประเมินผลการดำเนินงานของเทศบาล เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของเทศบาลมากขึ้นกว่าเดิม เพิ่มช่องทางการการประเมินผลการดำเนินงานของเทศบาลให้ครอบคลุมทุกภาคส่วนของสังคมมากยิ่งขึ้น
4. ด้านความโปร่งใส จัดให้พนักงานเทศบาลได้มีการศึกษาดูงานข้อมูลระบบสารสนเทศขององค์กรอื่นๆ มีความเข้าใจในเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ มากขึ้น ให้พนักงานเทศบาลเร่งพัฒนาข้อมูล ข่าวสาร ระบบสารสนเทศให้มีความถูกต้องเป็นปัจจุบัน และจัดทำฐานข้อมูลให้ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลด้านต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. ด้านความคุ้มค่า จัดให้มีการศึกษาดูงานของกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ที่สามารถให้พนักงานทุกท่านปฏิบัติงานได้อย่างเต็มเวลา หรือจัดหน่วยงานควบคุม กำกับให้พนักงานทุกท่านปฏิบัติงานอย่างเต็มเวลา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานเทศบาลที่ทราบจากผลการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาจากประชากร ซึ่งเป็นพนักงานเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เท่านั้น ถ้ามีการศึกษาวิจัยในลักษณะเดียวกันนี้ในสังกัดอื่นหรือในเขตพื้นที่อื่น จะสามารถนำผลการวิจัยมาศึกษาเปรียบเทียบจนได้ข้อสรุปที่สามารถนำไปเป็นประโยชน์ในการอ้างอิงได้อย่างกว้างขวางต่อไป ดังนั้นจึงควรมี

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ในหน่วยงานหรือเขตพื้นที่อื่น เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ดังกล่าวนอกจากนี้จะทำให้ได้ข้อค้นพบที่หลากหลายและเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

2. เนื่องจากมีนักวิชาการเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลบางท่านมีความเห็นว่า หลักธรรมาภิบาลเหมาะสมกับการบริหารงานด้านการเงินหรือความโปร่งใส แต่ไม่เหมาะสมกับการปฏิรูปการเรียนรู้ เพราะยังไม่เข้าถึงกระบวนการประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ดังนั้นจึงควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพิสูจน์สมมติฐานดังกล่าว

3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบ (benchmarking) การบริหารจัดการภาครัฐกับองค์กรอื่น ๆ ถึงวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (best practices) และการสนับสนุนของภาครัฐกับองค์กรอื่น ๆ ว่าปัจจัยใดมีอิทธิพลสัมพันธ์ หรือแตกต่างกัน หรือไม่ เพื่อเชื่อมโยงวิธีการวางรากฐานการบริหารจัดการที่ดีในระดับประเทศอย่างเป็นระบบและเกิดความต่อเนื่อง

4. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลของงานด้านต่าง ๆ

5. ควรศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร เพื่อให้ทราบจุดที่ควรพัฒนาและเสริมสร้างการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ทำนองเดียวกับการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2542). *การสร้างธรรมาภิบาลในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ:วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- บุษบง ชัยเจริญวัฒน์. (2546). *รายงานการวิจัยตัวชี้วัดธรรมาภิบาล*. กรุงเทพฯ: ศุภสภา.
- ภักดี ศรีเมือง. (2549). *การนำหลักธรรมาภิบาลมาบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลนาทราย*. สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตรการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ภาณุภูมิ นิยมวิทย์พันธุ์. (2546). *ความเป็นธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาชนบทศึกษาและการพัฒนา, สำนักบัณฑิตอาสาสมัครมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ไม่ระบุ. (ม.ป.ป). *ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี*. พ.ศ. 2542. ไม่ระบุ: ไม่ระบุ.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2548). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)*. ค้นเมื่อ 22 สิงหาคม 2560 จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_news.php?nid=5747&filename=develop_issue
- สุพพตา ประภาศิริ. (2549). *การศึกษาด้านธรรมาภิบาลในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี*. วิทยานิพนธ์การจัดการภาครัฐและภาคเอกชนมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร, คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.